Setitik dijadikan laut
Sekepal dijadikan gunung

Setitik dijadikan laut
Sekepal dijadikan gunung

SEBUAH *FESTSCHRIFT* UNTUK DR. MOHD. SARIM HJ. MUSTAJAB

Penyunting
SAIDATUL NORNIS HJ. MAHALI
ASMIATY AMAT

PENERBIT UNIVERSITI MALAYSIA SABAH
Kota Kinabalu • Sabah • Malaysia
http://www.ums.edu.my
2012

Ahli Majlis Penerbitan Ilmiah Malaysia (MAPIM)

© Universiti Malaysia Sabah, 2012

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau dikeluarkan ke dalam sebarang bentuk sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Penerbit Universiti Malaysia Sabah, kecuali seperti yang diperuntukkan dalam Akta 332, Akta Hak Cipta 1987. Keizinan adalah tertakluk kepada pembayaran royalti atau honorarium.

Segala kesahihan maklumat yang terdapat dalam buku ini tidak semestinya mewakili atau menggambarkan pendirian mahupun pendapat Penerbit Universiti Malaysia Sabah. Pembaca atau pengguna buku ini perlu berusaha sendiri untuk mendapatkan maklumat yang tepat sebelum menggunakan sebarang maklumat yang terkandung di dalamnya. Pandangan yang terdapat dalam buku ini merupakan pandangan ataupun pendapat penulis dan tidak semestinya menunjukkan pendapat atau polisi Universiti Malaysia Sabah. Penerbit Universiti Malaysia Sabah tidak akan bertanggungjawab terhadap sebarang masalah mahupun kesulitan yang timbul, sama ada secara menyeluruh atau sebahagian, yang diakibatkan oleh penggunaan atau kebergantungan pembaca terhadap kandungan buku ini.

Perpustakaan Negara Malaysia Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

Setitik dijadikan laut sekepal dijadikan gunung : sebuah festschrift untuk
Mohd. Sarim Mustajab / penyunting: Saidatul Nornis Hj. Mahali, Asmiaty Amat
Mengandungi indeks
ISBN 978-967-5224-80-5
1. Mohd Sarim Hj. Mustajab. 2. Academic writing--Miscellanea.
I. Saidatul Nornis Haji Mahali. II. Asmiaty Amat.
808.066

Muka taip teks:	Chaparral Pro
Saiz taip teks dan leading:	11/14 poin
Diterbitkan oleh:	Penerbit Universiti Malaysia Sabah Tingkat Bawah, Perpustakaan Universiti Malaysia Sabah Jalan UMS 88400 Kota Kinabalu, Sabah
Dicetak oleh:	Percetakan Bunga Raya Sdn. Bhd. Lot 50-A, Hiong Tiong Industrial Centre, Lorong Buah Salak 5, 11.2 km, Jalan Tuaran, 88450 Kota Kinabalu, Sabah, Malaysia

Kandungan

Halaman

Senarai Foto
Senarai Jadual
Senarai Rajah
Prakata
Pendahuluan

Bab 1 **Fenomena Hubungan antara Agama di Sabah: Satu Analisis Konseptual** **1**
Suraya Sintang

Bab 2 **Adat Kematian Masyarakat di Sabah: Kesejagatan *Weltanschauung* daripada Perspektif Strukturalisme** **47**
Halina Sendera Mohd. Yakin

Bab 3 **Indonesian *Tionghoa Peranakan* Novels of 1911-1923: Factious Unity in the Progressive Search of a Hybrid Identity** **69**
Sim Chee Cheang

Bab 4 **Sejarah Perkembangan Kritikan Sastera Sabah** **103**
Asmiaty Amat

Bab 5 **Nationalism and Shifting Security Perceptions in Contemporary Japan-China Relations** **123**
Lai Yew Meng

Bab 6 **Tautan Teks sebagai Unsur Bahasa dalam *Isun-Isun* Bajau** **159**
Saidatul Nornis Hj. Mahali

Bab 7 **The Recruiting of Javanese Indentured Labour for the British North Borneon Plantations, 1914-1932** **175**
Maureen De Silva

Bab 8 **Imejan dalam Karya Dua Dimensi Pelukis Kontemporari Sabah** **209**
Ismail Ibrahim

Bab 9 ***Sundait* Dusun Bundu Kiulu: Sumber Ilham, Bentuk dan Dunia Kehidupan Pencipta *Sundait*** **233**
Low Kok On

Bab 10 **Impak Kristianisasi terhadap Masyarakat Kelabit** **261**
Bilcher Bala

Bab 11 **Peranan Tun Razak dalam Pentadbiran Negeri Pahang (1950-1955)** **287**
Mohd. Sohaimi Esa

Senarai Penyumbang
Rujukan
Indeks

Senarai Foto

Foto		Halaman
8.1	Ilustrasi oleh Kartunis Datuk Lat	214
8.2	Karya Mohamad Firdaus Ibrahim	218
8.3	Karya Zaimie Sahibil	221
8.4	Karya Mohammad Azareen Aminullah	222
8.5	Karya Mohd. Yaman Ahmad Mus	225
9.1	Informan keturunan Bundu di Kampung Tombung, Kiulu, Sabah	238
11.1	Tun Razak berpakaian rasmi Orang Kaya Indera Shahbandar semasa dilantik sebagai Pemangku Menteri Besar Pahang (kanan sekali) mengiringi Sultan Pahang, Sultan Abu Bakar untuk menghadiri Majlis Mesyuarat Negeri Pahang	290

Senarai Jadual

Jadual		Halaman
1.1	Jumlah penduduk Sabah mengikut agama dan etnik tahun 2000	21
2.1	Perbezaan antara produk minda dan produk budaya	63

Senarai Rajah

Rajah		Halaman
2.1	Model hubungan antara *weltanschauung* masyarakat dan kerangka teoretikal	62
8.1	Komponen penghayatan	210
8.2	Kitaran persoalan dalam sesebuah penghayatan	215
8.3	Proses perkembangan ke arah kewujudan karya abstrak	226

Prakata

Setitik Dijadikan Laut Sekepal Dijadikan Gunung merupakan judul khas yang dipilih untuk *festschrift* Dr. Mohd. Sarim bin Hj. Mustajab. Buku ini diberi judul sedemikian untuk menghargai sumbangan beliau sebagai ahli akademia, pembimbing dan rakan kepada anak-anak didik sepanjang perkhidmatan beliau di Universiti Malaysia Sabah (UMS) bermula dari tahun 1996 hingga Jun 2009. Beliau banyak memberi bimbingan, dorongan dan nasihat kepada anak-anak didiknya agar menjadi ahli akademia yang mampu menongkah arus zaman.

Bersesuaian dengan judulnya, buku ini menampilkan rantaian hasil karya anak-anak didik beliau. Setiap hasil penulisan dalam buku ini tampil dengan topik-topik berbeza kerana anak-anak didik beliau berada dalam bidang yang pelbagai. Oleh itu, sebanyak 11 makalah dikumpul bagi melengkapkan usaha penerbitan ini. Meskipun demikian, kepelbagaian tersebut dapat dikongsi bersama dengan penzahiran pengetahuan menerusi bab-bab yang berbeza judulnya. Sungguhpun penyajian makalah-makalah di dalam buku ini beragam sifatnya, tujuan setiap makalah berkenaan adalah untuk menghargai segala sumbangan yang telah beliau tumpahkan.

Dengan terbitnya buku ini, segala titis usaha yang ditinggalkan beliau sepadan dengan pencapaian para anak didik yang dihasilkan. Penerusan usaha akademia tidak berakhir dengan tamatnya perkhidmatan, sebaliknya akan terus berlangsung selagi ada kudrat untuk menjayakan perjalanan ilmu itu. Kepada Dr. Mohd. Sarim bin Hj. Mustajab, terima kasih daun keladi yang tidak terhitung nilainya daripada kami atas segala kepalan bakti yang dicurahkan.

Saidatul Nornis Hj. Mahali
Asmiaty Amat
Universiti Malaysia Sabah
2012

Bilcher Bala menulis tentang *Impak Kristianisasi terhadap Masyarakat Kelabit*. Makalah ini menceritakan kesan penyebaran agama Kristian terhadap kelompok-kelompok etnik di Sarawak khususnya terhadap etnik Kelabit. Etnik Kelabit yang awalnya dianggap sebagai masyarakat gasar akhirnya mengalami perubahan sama ada dari segi sikap, nilai norma dan budaya, kesan penerimaan agama Kristian dan proses pendidikan.

Makalah terakhir disumbangkan oleh Mohd. Sohaimi Esa dengan judul *Peranan Tun Razak dalam Pentadbiran Negeri Pahang (1950–1955)*. Tulisan ini membicarakan sumbangan yang dibuat oleh Tun Razak terhadap negeri kelahirannya, Pahang. Antara sumbangan terbesar beliau adalah memindahkan pusat pentadbiran negeri dari Kuala Lipis ke Kuantan dan beliau juga berjaya menamatkan darurat yang dialami oleh daerah-daerah di Pahang pada ketika itu. Makalah ini juga sedikit banyak telah mendedahkan pembaca terhadap jasa-jasa yang telah ditabur oleh Tun Razak kepada negeri Pahang.

Demikian ringkasan 11 makalah yang terpilih mengisi *festschrift* ini. Semoga tulisan-tulisan hasil penyelidikan ini dapat dimanfaatkan oleh semua khalayak pembaca.

Jauh-jauh kami datang
Jintan selasih dimasak minyak
Tuan jauh ke mari datang
Terima kasih banyak-banyak.

Bunga pandan jauh ke tengah
Pulau Sari bercabang dua
Buruk badan dikandung tanah
Budi baik dikenang juga.